

Eduskunta
Valtiovarainvaliokunnan verojaosto
14.11.2023

HE 36/2023 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

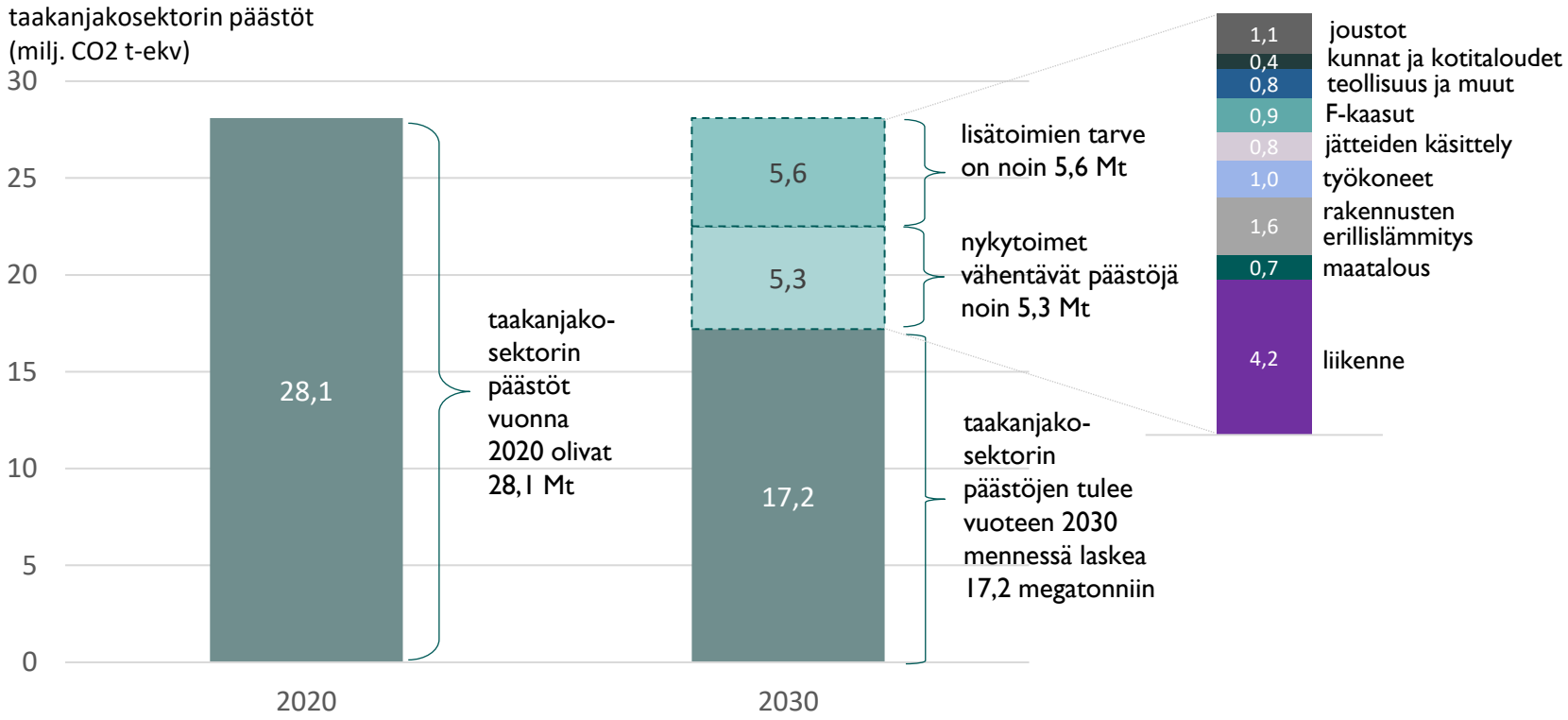
Polttoaineiden valmisteveron alentaminen

Hanna Kalenoja
liikenteen erityisasiantuntija
Autotuojat ja -teollisuus ry

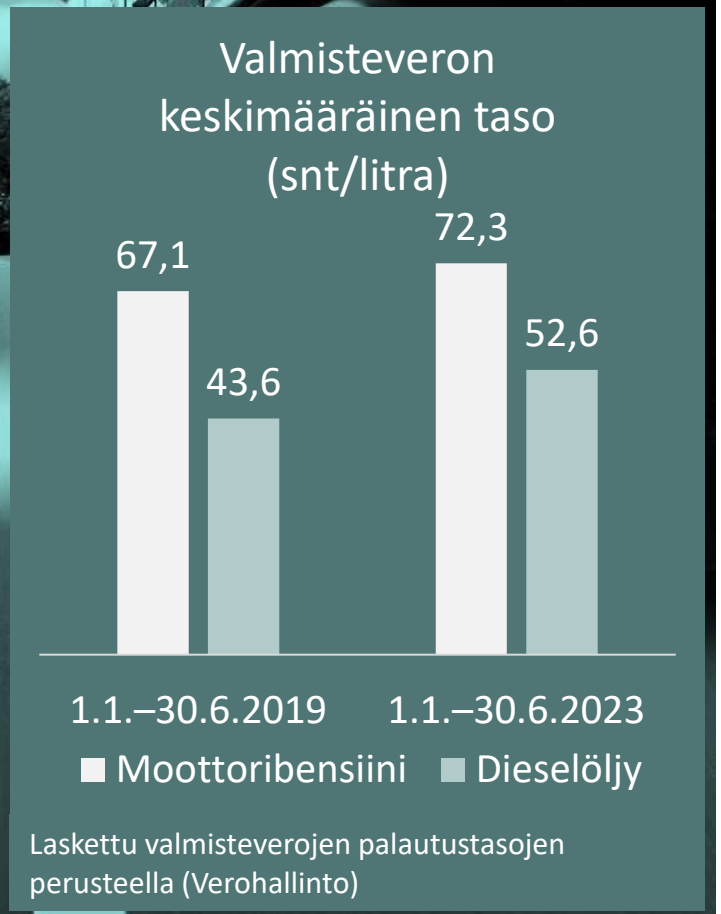
Polttoaineveron avulla voidaan kompensoida jakeluvelvoitteen nousun aiheuttamaa pumppuhintojen nousua

- jakeluvelvoitteen merkitys on ratkaiseva koko taakanjakosektorin päästövähennystavoitteen saavuttamisen kannalta
- jakeluvelvoite vastaa lähes 20 prosentin osuutta taakanjakosektorin päästövähennyksistä ja hieman alle puolta liikennesektorin päästövähennyksistä

Ympäristöministeriö 2022, Keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelma

Laskettu valmisteverojen palautustasojen perusteella (Verohallinto)

AUTOTUOJAT JA -TEOLLISUUS

Polttoaineveron alentaminen on perusteltua kustannusten kasvun hillitsemiseksi

- hallituksen esityksen mukaisilla polttoaineveron alennuksilla bensiinin verotaso laskisi arvonlisäverovaikutus huomioon ottaen 4,4 sentillä litralta ja dieselin 4,9 senttiä litralta, mikä kompensoisi tulevia jakeluvelvoitteen korotuksia
- verotaso jäisi tästä huolimatta korkeammaksi kuin viime hallituskauden alussa
- verotasojen maltillisesta alentamisesta huolimatta valmisteverojen tasot ovat Suomessa Euroopan muihin maihin verraten korkeat: jos veroa laskettaisiin hallituksen esittämällä tavalla, bensiinin verotus olisi Suomessa edelleen EU-maiden viidenneksi korkein ja dieselin kuudenneksi korkein
- veronalennus on perusteltu myös siksi, että polttoaineiden hinnoissa on lähivuosina myös muista tekijöistä kuin jakeluvelvoitteen noususta johtuvia nousupaineita
- myös monissa muissa EU-maissa on toteutettu polttoaineiden hintojen alentamiseksi nopeavaikutteisia toimia alentamalla valmisteveron tasoa ja veronalennukset on voitu perustella polttoaineen hinnannousun seurauksena kasvaneilla arvonlisäverotuloilla

Polttoaineverotusta tulisi alentaa energiasisältöveroa alentamalla

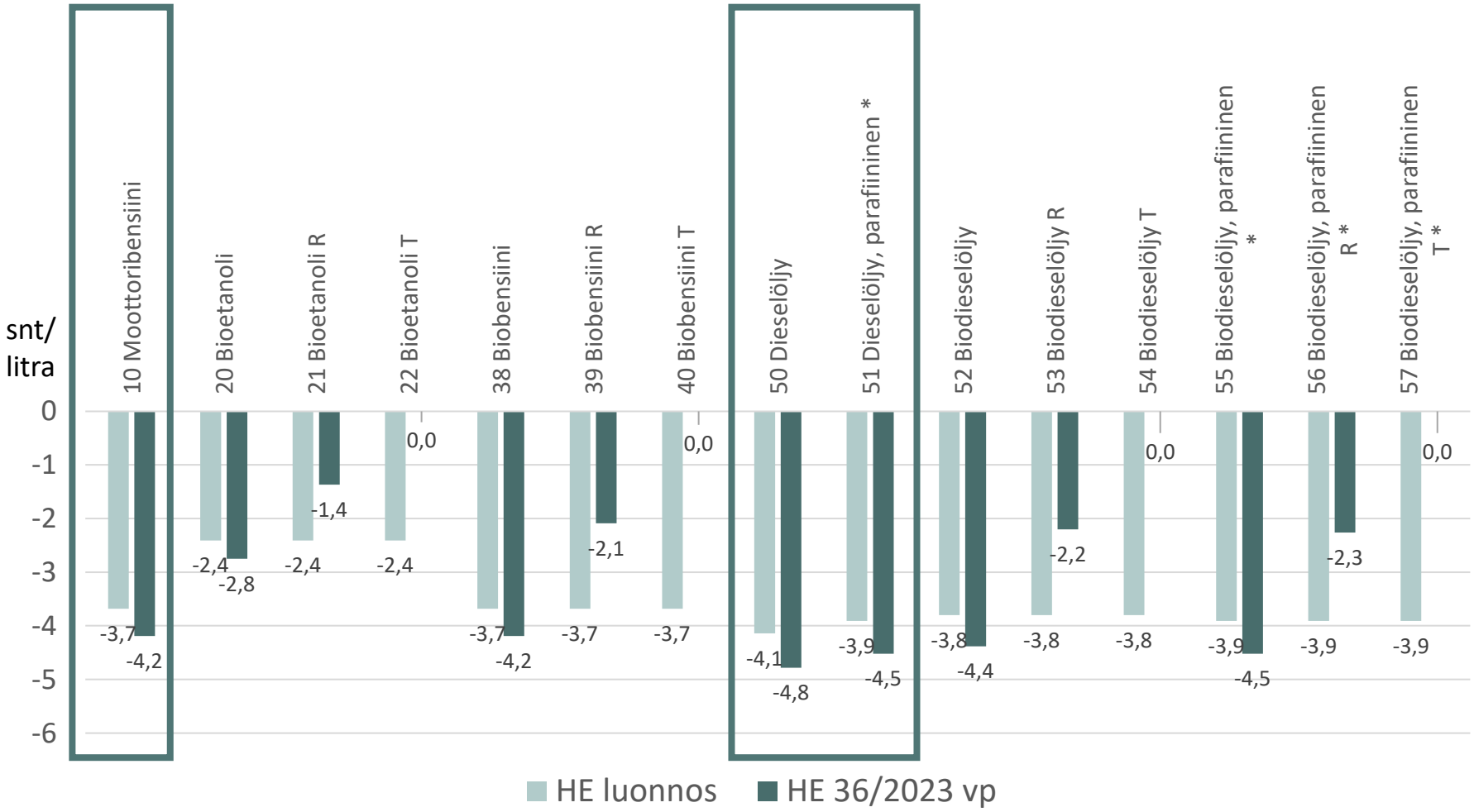
- polttoaineveron alentaminen tulisi toteuttaa hallituksen alkuperäisen lausunnoilla olleen ehdotuksen mukaisesti alentamalla energiasisältöveroa
- hallituksen esityksen mukainen veronalennuksen kohdentaminen hiilidioksidiveroon alentaisi ensisijaisesti fossiilisten polttoaineiden veroa ja heikentäisi uusiutuvien polttoaineiden hintakilpailukykyä
- näin toteutettuna veron alentaminen lisäisi pitkällä aikavälillä jakeluvelvoitteen noston pumppuhintavaikutusta
- polttoaineverotusta tulisi uudistaa siten, että hiilidioksidiveron osuutta valmisteverotuksessa nostettaisiin merkittävästi ja samalla energiasisältöveron osuutta laskettaisiin - tämä mahdollistaisi nykyistä alempien verotasojen soveltamisen uusiutuville polttoaineille
- Suomessa hiilidioksidikomponentin osuus fossiilisten jakeiden valmisteveroista on bensiinillä hieman alle 30 prosenttia ja dieselillä noin 40 prosenttia – esimerkiksi Ruotsissa vastaavat osuudet ovat 45 prosenttia ja 60 prosenttia
- valtioneuvosto on ilmoittanut valmistelevansa myöhemmin erillisen alennuksen polttoaineiden hiilidioksidiveroon - ilman verorakenteen muutosta riskinä on, että myös toinen polttoaineiden veronalennus kohdistuisi fossiilisiin polttoainelaatuihin vähentäen entisestään uusiutuvien jakeiden hintakilpailukykyä

AUTOTUOJAT
JA -TEOLLISUUS

Hallituksen esityksessä T-laatuisten uusiutuvien poltto-aineiden vero ei laskisi lainkaan ja suurimmat alennukset kohdistuisivat fossiilisiin laatuihin

Valmisteverojen tasoon esitetty muutos eräillä polttoainelaaduilla

Jakeluvelvoitteesta heijastuvia paineita polttoaineiden hintakehitykseen voidaan hillitä monilla toimilla

- hallitusohjelmaan kirjattu jakeluvelvoitteen joustomekanismi ja sähkön sisällyttäminen jakeluvelvoitteeseen vähentävät nestemäisten polttoaineiden hintojen nousupainetta
- jotta nestemäisten polttoaineiden jakeluvelvoitteen tulevaa nostopainetta voitaisiin alentaa, tieliikenteen käyttövoimamurrosta tulisi edistää pitkäjänteisesti
    - hankinta- ja verokannusteet, kuten vähäpäästöisten työsuhdeautojen verokannuste ja paketti- ja kuorma-autojen hankintatuki
    - autokannan kiertoa ja energiatehokkuuden paranemista nopeuttava autoveron alentaminen
    - kaasukuorma-autokannan kasvua nopeuttavat toimet
- jakeluvelvoitteen seuraamusmaksua ei tule alentaa hallitusohjelmassa kuvatulla tavalla – seuraamusmaksun muuttaminen päästömaksuksi rapauttaisi jakeluvelvoitteen päästövähennysvaikutukset

AUTOTUOJAT
JA -TEOLLISUUS